

Головне управління ДПС у Чернівецькій області
58013, м. Чернівці, вул. Героїв Майдану, 200 А,
Тел. 0372-54-54-99

Як мінімізуються податкові ризики: проактивні та реактивні заходи у межах експериментального проєкту

У межах інформаційної кампанії щодо реалізації експериментального проєкту з управління податковими ризиками (Постанова КМ України від 25.07.2024 № 854 "Про реалізацію експериментального проєкту щодо функціонування системи управління податковими ризиками (комплаєнс-ризиками) в Державній податковій службі") важливо окремо пояснити, як саме ДПС реагує на виявлені ризики та якими інструментами користується. Відповідно до Порядку реалізації проєкту, мінімізація податкового ризику поєднує проактивні та реактивні заходи реагування, що дозволяє забезпечити збалансований і правомірний підхід до кожної ситуації.

Проактивні заходи — це сприятливі способи реагування, спрямовані передусім на допомогу платникам податків у правильному розумінні та виконанні своїх податкових обов'язків. Йдеться про профілактику порушень ще до їх виникнення.

Такі заходи реалізуються шляхом:

- надання індивідуальних і загальних податкових консультацій;
- надання інформаційно-довідкових послуг;
- розвитку сервісного обслуговування платників податків, зокрема через електронні сервіси.

Реактивні заходи мають коригувальний характер і застосовуються у випадках, коли порушення податкових обов'язків уже відбулося або ризик їх повторення є високим. Це примусові дії, спрямовані на мінімізацію негативних наслідків і запобігання майбутнім порушенням.

До таких заходів належать:

- заходи податкового контролю;
- дії, пов'язані з погашенням податкового боргу;
- інші інструменти реагування щодо недотримання обов'язків з реєстрації, подання звітності, декларування та сплати податкових зобов'язань.

Застосування реактивних заходів здійснюється виключно за наявності правових підстав, у межах та у спосіб, визначених Податковим кодексом України та іншими актами законодавства. Поєднання проактивних і реактивних заходів дозволяє забезпечити баланс між сервісною та контрольною функціями Державна податкова служба України. Такий підхід спрямований на підтримку сумлінних платників і водночас — на ефективне реагування у випадках системних або значущих податкових ризиків.